

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ինչ որ ընես՝ քեզ կ'ընես :

ԻՅԵՆՈՎ տէվրիշ մը կայ եղեր որ սովորութիւն ըրեր է՝ անդադար աս խօսքս կը զրուցէ թէ Ինչ որ ընես՝ քեզ կ'ընես . աս ըսելով դռնէ դուռ ողորմութիւն կը մուրայ եղեր : () ր մըն ալ կ'երթայ մէկ դուռ մը կը զարնէ , «Տան տիկին , կ'ըսէ , ինչ որ ընես՝ քեզ կ'ընես . բան մը տուր որ ելլեմ երթամ» . կինը կը հանէ կարկանդակ՝ մը կուտայ , տէվրիշն ալ Ինչ որ ընես քեզ կ'ընես կ'ըսէ ու կ'առնու կ'երթայ . բայց կարկանդակին համա ալ բերանը մնալով՝ կը սկսի ամէն օր գալ նոյն խօսքերով բան մուրալ : Եւ ինչ կինը կը ձանձրանայ տէվրիշին ձեռքէն , բայց ինչ ընէ , անիկայ կարկանդակը չառած՝ երթալիք չունի . և որովհետեւ իր որդին ու երիկը պատերազմի գնացած են եղեր , անոնց ողջ առողջ դառնալուն համար ըլլայ ըսելով ամէն անգամ ողորմութիւնը կուտայ եղեր : Երջապէս ճարր կը հատնի , օր մը կարկանդակը շինած ատենը մէջը թոյն կը դնէ որ տէվրիշը ուտէ մեռնի , ինքն ալ ձեռքէն ազատի : Երկրորդ օրը կը տնկուի տէվրիշը , դուռը կը զարնէ , «Տանտիկին , կ'ըսէ , ինչ որ ընես՝ քեզ կ'ընես . քիչ մը բան տուր՝ ելլեմ երթամ» . կինը կը հանէ կուտայ կարկանդակը . տէվրիշն ալ կ'առնու կը դնէ սօսորակն ու կ'երթայ :

Տէվրիշին բնակարանը քաղաքէն դուրս է եղեր . դէպ 'ի հոն երթալու ատենը՝ պատերազմէն ետ դարձողներէն երկու ձիաւոր ասոր վրայ կը յարձրկին , «Տօպրակիդ մէջ ոսկի կայ ինչ կայ՝ տեսնենք» , կ'ըսեն . — Զէ պարոններ , բան մը չկայ : — Զէ , չըլլար , բաց նայինք» : Եւ բանայ , կը նային որ մէջէն կարկանդակ մը ելաւ , մէկէն կ'առնուն կ'ուտեն , ուրախութեամբ տուն կուգան : Եւ կը մէկալը կ'ելլեն ասոնց աչքիլուսի կը վազեն . ասոնք ըսես նէ՝ քանի կ'երթան կը բռնկին ,

1 Պօղաւա :

տակնուվրայ կ'ըլլան , մահուան դուռը կը հասնին : Եւ հարցընեն եկողները թէ «Ի՞նչ հիւանդութիւնը շատոնց է որ ունեցաք : — Զէ , կ'ըսեն , մենք հիւանդութեան երես տեսած չունինք . ողջ առողջ եկանք . միայն թէ քաղաք մօտեցած ատեննիս տէվրիշի մը սօսորակը պարպեցինք , մէջէն կարկանդակ մը ելաւ , կերածնուս պէս՝ ասանկ եղանք» , կ'ըսեն ու կը մեռնին : Կինը ըսելուն պէս՝ ձեռքերէն դիտուն զարնելով «Եւ ինչ , աս ինչ ձուն էր որ ես իմ գլխուս բերի» , կ'ըսէր ու կուլար կ'ողբար , վասն զի գիտէր որ պատճառը իր եփած կարկանդակն է : Տէվրիշը կուգայ երկրորդ օրը , կը հասկընայ եղածը , կը դառնայ կ'ըսէ կնիկանը . «Նա պա ես ամէն օր քեզի չէի ըսեր թէ ինչ որ ընես քեզ կ'ընես . նորէն կ'ըսեմ՝ քեզ կ'ընես» :

ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Նորար Գարդ :

ՆՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ըսելով հոս չենք իմանար եօթը մահուան մեղքերուն մէկը՝ որ ուղղակի Եստուծոյ դէմ է , այն մեղքն որ հրեշտակները սատանայ ըրաւ , ու մարդս սատանայի արբանեակ կ'ընէ . անիկայ ինքիւրէն յայտնի է ինչ գէշ ախտ ըլլալը : Եւ կ'իմանանք հոս այն անկարգ անձնասիրութիւնը որ ուրիշներէն աւելի իրաւունք մը իրեն կը սեփականէ , իբր թէ անոնցմէ վեր արարած մը ըլլար , ու իր պատիւը անկարգ կերպով կը փնտռէ : Եւ ախտս ատելի կ'ընէ զմարդ՝ ուրիշներուն անձնասիրութեանը դալելով . ծիծաղելի ալ կ'ընէ՝ ցուցնելով իր քիչ խելք ունենալը :

Եւ ինչպէս որ մէկ հպարտ մարդ մը , որ կատարելութենէ զուրկ ալ չըլլայ . անկէ ատելի ու ծիծաղելի ինչ կրնայ ըլլալ : Ինչ որ ընկերութեան մէջ մտնէ , եսով կը սկսի խօսքը՝ եսով կը լմնցընէ . ես աղէկը գիտեմ , իմ ըսածս է , ինծի